

нова спънка или прѣсна хитростъ не щѣше се изпрѣчи, за да осути нашата надежда за освобождение отъ вертепа, въ който чезнѣхме. И дѣйствителенъ вертепъ ми се видѣ, прѣзъ онай мжчителна нощъ, онай каушъ, дѣто въ полуумрака на едно димливо петролеево освѣтление, всрѣдъ пияни и мръсни жандарми и прѣстѣпници, и петътъ човѣшки чувства бѣха изложени на една безотдишна изпитня; дѣто очитѣ страдаха отъ безобразия, ушигѣ отъ псувни, ноздритѣ отъ вони, устата отъ жажда, а снагата и нозѣтѣ отъ насѣкоми; дѣто събрахитѣ — за спокойствието на обществото — нехранимайковци не оставяха ни единъ чистъ кѫтъ, за да може човѣкъ да си дѣржи една прана дреха, ни единъ чистъ сѫдъ, за да може да се разхлади съ една капка вода. Когато въ подобни мжчилища сънѣтъ посѣти уморенитѣ клепачи и омае измѣченитѣ чувства, облагодѣтелствуваниятѣ страдалецъ може да се счита за дѣйствително блаженъ. Но и страданията биватъ двойни, ако това блаженство се очаква въ уреченото врѣме, па не дойде.

Слѣдъ една безсънна нощъ, безотрадно съвна и денътъ 3 септември. Развидѣли се добре, а извѣстие за нашето тръгване още нѣмаше. Възможно ли е да се отложи то пакъ? питахме се ние. — Не, невъзможно, ето че иде и приставътъ, за да ни яви, вѣроятно, че трѣбва вече да се стѣгаме. Неговата сдѣржана усмивка не обѣщава ли щастие?

— Дай м ю ж д е т о , почва той.

И нашата радостъ е неизказана. Ние сме възхитени.

— По заповѣдъ на Сюлейманъ паша, продѣлжава той, вие оставате пакъ тукъ. Нѣма да правите трудъ. Ибрахимъ паша трѣгна вече безъ васъ.

И за това поразително съобщение ни се иска м ю ж д е !

По-горчива подигравка, по-ядовита ирония, не можеше да бѫде. Съ проницателността, която дава злощастието, ние проникнахме комедията, която бѣше се изиграла съ насъ. Кръвожадниятъ Ибрахимъ паша, който отъ начало още бѣше противенъ на нашето изпращане въ Цариградъ, бѣше употребилъ името на Сюлейманъ паша, за да ни задѣржи въ Пловдивъ, Въ военно време кой може да възстане противъ мощната дума на единъ главнокомандующъ, противъ повелителнитѣ съображения на дѣржавната защита? Консулски рапорти отпослѣ потвѣрдиха вѣрността на това